

Kirkolliskokousaloite: Suomen ortodoksisen kirkon yhteisestä ”Liturgia” seminaarista ja seminaarin pohjalta uuden liturgisen käsikirjan laatimisesta ja painattamisesta ohjeineen.

Esitys:

Esitämme, että vuonna 2028 Suomen ortodoksinen kirkkokunta järjestää "Liturgia" seminaarin kirkkokuntamme papistolle ja kanttoreille yhteistyössä Piispainkokouksen, Ortodoksisen pappisliiton (OPL), Ortodoksisten kanttorien liiton (OKL), Joensuun seminaarin sekä Itä-Suomen yliopiston kanssa.

Esitämme, että alkuvuodesta 2027 perustetaan seminaarin suunnittelusta vastaava työryhmä sekä uuden liturgisen käsikirjan laatimisesta vastaava työryhmä huomioon ottaen jo nyt piispainkokouksen alaisuudessa toimiva liturginen toimikunta ja kirkollishallituksen alaisuudessa toimiva euhologion-työryhmä.

Perustelut:

Kirkolliskokouksessa on jo vuonna 2023 tunnistettu tarve uudelle liturgiakäsikirjalle. Pelkkä käsikirjan painaminen ei kuitenkaan riitä: käytännön kokemus osoittaa, että ilman yhteistä prosessia ja sitoutumista uusi käsikirja ei välttämättä tule papiston käyttöön sellaisenaan. Yhtenäinen käytäntö luodaan yhdessä – ei ylhäältä saneltuna, vaan työntekijöitä aidosti kuunnellen. Papisto ja kanttorit sitoutuvat parhaiten yhteiseen käytäntöön, kun he kokevat tullessa kuulluiksi ja saaneensa mahdollisuuden vaikuttaa.

Yhtenäinen käytäntö palvelisi koko jumalanpalvelusyhteisöä – pappeja, kanttoreja ja seurakuntalaisia.

Prosessissa tulee olla tilaa historiallisille, teologisille ja akateemisille näkökulmille eri käytänteistä – varhaiskirkosta nykypäivään – sekä riittävästi aikaa puheenvuoroille ja keskustelulle, sillä aihe herättää syvästi henkilökohtaisia tunteita.

Liturgisen yhtenäisyyden saavuttamisella on pitkäaikainen merkitys Suomen ortodoksisen kirkon identiteettiin, jumalanpalveluselämän laatuun ja seurakuntalaisten hengelliseen kotiin.

Helsingissä 30.6.2026

Irina Tchervinskij-Matsi
Jefim Brodkin
Ludmila Niemi